

Krmíčková, Helena

Desky dvorské

In: Krmíčková, Helena. *Edice středověkého diplomatického materiálu*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2014, pp. 72-73

ISBN 978-80-210-6999-2; ISBN 978-80-210-7002-8 (online : Mobipocket)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/130573>

Access Date: 16. 02. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

13 Desky dvorské

U dvorského soudu byly vedeny dvorské desky, které obsahovaly zápisy pro osoby, statky a zboží v lenní závislosti na českém panovníkovi. Vedeny byly (podobně jako u zemského soudu desky zemské) v několika řadách: desky půhonné, trhové a zápisné. Zvláštní řadou pak byly *libri proclamationum*, desky provolací, do nichž byl zapisován majetek, který jako odúmrtí (nebo z jiného důvodu) připadl králi. Tato řada byla vedena od roku 1380 do roku 1497, kdy se panovník vzdává práva na odúmrtí, ostatní řady až do poloviny 19. století.⁹³

Vydávání desk dvorských se ujal Gustav Friedrich v době, kdy opustil práci na *Českém diplomatáři*. V původním plánu mělo být zpřístupněno pět knih provolacích vedených od roku 1380, kniha svodů z let 1437–1499, I. a II. kniha půhonná pro léta 1383–1530, kniha trhová z let 1414–1482 a kniha zápisná od roku 1445. Tento plán se nepodařilo naplnit celý. Friedrich vydal v ediční řadě *Archivu českého* čtyři knihy provolací (poslední svazek – IV/3 – vyšel až po Friedrichově smrti, a tak XXXVII. díl AČ se IV. knihou provolací není opatřen rejstříkem) a mimo tuto ediční řadu I. a II. knihu půhonnou (II. kniha vyšla rovněž po Friedrichově smrti). Friedrichovi se nepodařilo dokončit ani slibovaný diplomatický rozbor desk dvorských.

Zkratka: DD

Desky dvorské království českého. Tabulae curiae regalis per Bohemiam. Die Hoflehtentafel des Königreiches Böhmen, ed. Gustav Friedrich

Desky dvorské království českého. Tabulae curiae regalis per Bohemiam

I. První kniha provolací z let 1380–1394. Liber proclamationum primus inde ab anno MCCCXX. usque ad annum MCCCXCIV. Praha 1921 (Archiv český XXXI)

II. Druhá kniha provolací z let 1395–1410. Liber proclamationum secundus inde ab anno MCCCXCV. usque ad annum MCCCCX. Praha 1935 (Archiv český XXXV)

III. Třetí kniha provolací z let 1411–1448. Liber proclamationum tertius inde ab anno MCCCCXI. usque ad annum MCCCXLVIII. Praha 1941 (Archiv český XXXVI)

IV. Čtvrtá kniha provolací z let 1453–1480. Liber proclamationum quartus inde ab anno MCCCCLIII. usque ad annum MCCCCLXXX. (Archiv český XXXVII)

IV/1. Čáska 1: Kraje A–E. Praha 1941 (Archiv český XXXVII/1)

⁹³ Přehled starých i nových řad podává BURDOVÁ, Pavla: *Desky dvorské*. Sborník archivních prací 47, 1997, s. 81–83.

IV/2. Čáska 2: Kraje F–K. Praha 1941 (Archiv český XXXVII/2)

IV/3. Čáska 3: Kraje L–N. Praha 1944 (Archiv český XXXVII/3)

VII. První kniha půhonná z let 1383–1407. Liber citationum primus inde ab anno MCCCLXXXIII usque ad annum MCCCCVII. Praha 1929

Desky dvorské království českého. Die Hoflehentafel des Königreiches Böhmen

VIII. Druhá kniha půhonná z let 1407–1530. Der zweite Ladungsquatern von 1407–1530. Praha 1944

Lenní soudy zasedaly i při královských hradech. Trutnovské desky manské z let 1495–1575 vydal v rámci XV. dílu *Archivu českého* Vojtěch Jaromír Nováček.

Trutnovské desky manské z let 1455–1539 (1575), ed. Vojtěch Jaromír Nováček. In: *Archiv český* XV, Praha 1898, s. 344–508